

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

SRP

СРПСКИ ЈЕЗИК

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP IK-2 D-S028

SRP.28.SR.R.K2.20

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S028

99

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова. Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграда, прецртајте их и ставите скраћени потпис.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

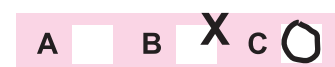
Исправно

Исправка погрешног одговора

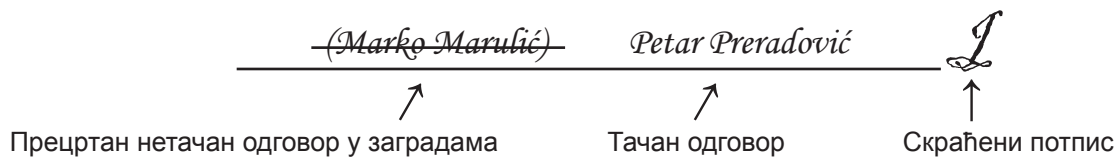
Неисправно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

SRP IK-2 D-S028

99

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима тачан је само **један** од више понуђених одговора.
Тачне одговоре означите знаком **X** на листу за одговоре.

1. Ко је био први значајни реформатор српске ћирилице?

- A. Гаврил Стефановић Венцловић
- B. Ђура Даничић
- C. Сава Мркаљ
- D. Доситеј Обрадовић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Која је од наведених слова Вук Стефановић Караџић увео у реформисану азбуку?

- A. л, н
- B. љ, њ
- C. з, с
- D. ж, ш

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Која је гласовна промена извршена у примерима: **вук – вуче, дух – душе**?

- A. јотовање
- B. палатализација
- C. превој
- D. сибиларизација

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Која је од наведених властитих именица по творбеном саставу сложеница?

- A. Љубиша
- B. Миленко
- C. Миодраг
- D. Угљеша

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S028

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>5. Која врста речи може имати компаратив?</p> <p>A. именице B. заменице C. глаголи D. придеви</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. У којој врсти независно сложених реченица стоје везници а, али, него, већ?</p> <p>A. супротним B. саставним C. искључним D. закључним</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>7. У којем је примеру реч исправно растављена на слоге?</p> <p>A. брат-ски B. бра-тски C. братс-ки D. бр-атски</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Коме стари Југ Богдан и девет Југовића пружају гостопримство у Крушевцу?</p> <p>A. Бановић Страхињи B. Јакшић Богдану C. Јанковић Стојану D. Смиљанић Илији</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Од кога је бржа нестварна девојка у познатој народној фантастичној причи?</p> <p>A. од звука B. од коња C. од ветра D. од птице</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S028</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>10. Које се име свештеника, протопопа помиње у народним песмама као синоним за храброг и неподмитљивог човека?</p> <p>A. Недељко B. Немања C. Никола D. Никша</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Који се великаш у песми »Урош и Мрњавчевићи« одметнуо од цара Уроша, отео му царство и круну?</p> <p>A. Гојко B. Момчило C. Угљеша D. Вукашин</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Где Краљевић Марко проналази уточиште пред оцем насилником у песми »Урош и Мрњавчевићи«?</p> <p>A. у винограду B. у цркви C. у гори D. у двору</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>13. Шта је средишња тема епске биографије Вука Бранковића?</p> <p>A. породични углед B. духовно богатство C. приврженост кнезу D. косовска издаја</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Одакле су родом ускоци Јанковић Стојан и Смиљанић Илија, ликови опевани у народним песмама?</p> <p>A. из Далмације B. из Горског котара C. из Равних котара D. из Славоније</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S028</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>15. На којем се сачуваном споменику српске писмености налази запис Глигорија дијака?</p> <p>A. »Мирослављевом јеванђељу« B. »Похвали кнезу Лазару« C. »Слову љубве« D. »Слову о писменима«</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Од чијег је животописа Доментијан створио средњовековни текст сачуван у преко шездесет рукописа?</p> <p>A. Константиновог B. Савиног C. Симеоновог D. Теодосијевог</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. За чије се синове, поред осталог, Јефимија моли Господу у својем везиљском и литерарном делу?</p> <p>A. Душанове B. Лазареве C. Мрњавине D. Стеванове</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Које је главно обележје барокног песничког израза?</p> <p>A. употреба хексаметра B. писање народним језиком C. гомилање стилских средстава D. употреба слободног стиха</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Који је српски просветитељ 1808. године основао Велику школу у Београду?</p> <p>A. Вук Караџић B. Доситеј Обрадовић C. Захарија Орфелин D. Јован Рајић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S028</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>20. Ко ме се исповеда лирски субјекат у песми »Поноћ« Ђуре Јакшића?</p> <p>A. умрлој драгој B. мајчином духу C. пријатељу D. богу</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Којој лирској врсти припада песма »Јутутунска народна химна« Јована Јовановића Змаја?</p> <p>A. љубавној B. родољубивој C. социјалној D. сатиричкој</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Који су од наведених писаца били савременици и стварали у периоду романтизма?</p> <p>A. Јован Јовановић Змај и Лаза Костић B. Јован Стерија Поповић и Ђура Јакшић C. Војислав Илић и Вук Стефановић Караџић D. Захарија Орфелин и Гаврил Стефановић Венцловић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Пажљиво прочитајте строфу песме из збирке »Ђулићи«?</p> <p>»Кажи ми, кажи, Како да те зовем, Кажи ми какво Име да ти дам«</p> <p>Ко ме се лирски субјекат обраћа у наведеним стиховима?</p> <p>A. кћерки B. мајци C. супрузи D. сестри</p>	
<p>SRP IK-2 D-S028</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>24. Којом речју Лаза Костић у песми »Santa Maria della Salute« именује живот без драге?</p> <p>A. небесница B. безњеница C. ништавило D. бесаница</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>25. Шта симболише грм у истоименој песми Војислава Илића?</p> <p>A. слабог човека B. уморног човека C. постојаног човека D. заљубљеног човека</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Пажљиво прочитајте стихове:</p> <p>»Муњом опаљен грм на суром пропланку стоји к'о црн и мрачан див. И густе травице сплет горди му увија стас – и горски несташни лахор лелуја шарен цвет.</p> <p>И зима дође већ, и својом студеном руком покида накит сав и гору обнажи сву, ал' многа зима још са хладним ветром ће доћи, а он ће бити ту.«</p> <p>Које је врсте наведена песма?</p> <p>A. мисаона B. описна C. љубавна D. сатирична</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Којем књижевном правцу припада песник Војислав Илић?</p> <p>A. бароку B. класицизму C. романтизму D. реализму</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S028</p>	

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>28. Под чијим су утицајем били песници српске модерне?</p> <p>A. аустријским B. француским C. грчким D. руским</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Чија је судбина описана у драми »Коштана« Борисава Станковића?</p> <p>A. младе сељанке B. младе грађанке C. лепе Циганке D. лепе Туркиње</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Коју средину описује Борисав Станковић у својим делима?</p> <p>A. нишку B. врањанску C. крагујевачку D. крушевачку</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. Који је српски реалиста писао само приповетке?</p> <p>A. Јаков Игњатовић B. Лаза Лазаревић C. Симо Матавуљ D. Стеван Сремац</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div>SRP IK-2 D-S028</div> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

32. Пажљиво прочитајте одломак из романа »Сеобе« Милоша Црњанског:

»Бос, на хладној, влажној земљи, заогнут, онако како се дигао са постеље, са великим, црним клобуком сребрних шара и кићанки, што га беше турио на главу при првом скоку из сна, он је пренеразио слуге. Притрчаше му, љубећи га у руку и приводећи му коња, који се пропињао.«

О којем је лику реч у наведеном одломку?

- A. Аранђелу
- B. Аркадију
- C. Секули
- D. Вуку

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

33. Који је књижевни правац утемељио Милош Црњански?

- A. суматраизам
- B. зенитизам
- C. дадаизам
- D. футуризам

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

34. Који је савремени српски песник по опредељењу хераклитовац?

- A. Бранко Миљковић
- B. Миодраг Павловић
- C. Васко Попа
- D. Стеван Раичковић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S028

01

Српски језик

Књижевност и језик

35. Пажљиво прочитајте одломак из романа »Корени«:

»Ти што једино на свету волиш себе. Једино себе волиш. А синове волиш као што се воле брзи коњи... кад су најбржи у селу. Волиш их само ако ти други завиде на њима. Ако ти цела Србија завиди на њима.«

Коме Ђорђе Катић упућује наведене реченице?

- A. Аћиму
- B. Вукашину
- C. Николи
- D. Толи

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

36. Где борава Иван Галеб док се присећа свог детињства?

- A. у болници
- B. у дединој кући
- C. у иностранству
- D. у концертној дворани

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. У којем лику Ахмед Нурудин у роману »Дервиш и смрт« препознаје бунтовника којег прогони власт?

- A. Харуну
- B. Хасану
- C. Исхаку
- D. Мула Јусуфу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Који лик из романа »На Дрини ћуприја« Иве Андрића повезује доба турске и аустријске власти у Вишеграду?

- A. Абидага
- B. Алихоџа
- C. Плевљак
- D. Ћамил

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S028

01

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (са највише четири речи).
Одговоре упишите **искључиво** на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

39. Којој врсти припада означена реч у наведеној реченици?

Данас је **баш** хладно.

0

☐

1

☐

бод

40. Како се зове означени глаголски облик употребљен у наведеној реченици?

Упркос невремену **дошао бих** у школу.

0

☐

1

☐

бод

41. Која је главна реч у синтагми **летња мајица кратких рукава**?

0

☐

1

☐

бод

42. Како гласи суперлатив придева **љубак**?

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S028

02

Српски језик

Књижевност и језик

43. Ко је аутор дела »Слово о писменима«? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
44. У којим се установама у Србији развијала српска писменост у средњем веку? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
45. Ко је написао филолошку расправу »Рат за српски језик и правопис«? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
46. Ко у народној песми »игра колом уз кадуне, носи зелену доламу, паше сабљу оковану« на турски верски празник? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
47. Како се зове најзначајније лексикографско дело Вука Стефановића Караџића? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
SRP IK-2 D-S028	
 02	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>48. У којем је књижевном периоду стварао комедиограф Јован Стерија Поповић?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Пажљиво прочитајте одломак из романа »Зона Замфирова« Стевана Сремца:</p> <p>»– Бре-бре-бре! »Видело се куче у чакшире, па се фатило у оро« – вели јој чорбаџи-Замфир сав зелен од љутине. – Та и твој Манча... – Кој је »куче«, несрећо чорбаџиска!? – цикну Дока.«</p> <p>Шта значи израз фатило у оро из наведеног текста?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>50. У којем се граду одвија радња романа »Зона Замфирова«?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Ко је аутор приповетке »Вођа«?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S028</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

52. Како се зове приповетка Лазе Лазаревића о несрећној љубави са странкињом? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
53. Како се зове биолошки отац Аћима Катића у роману »Корени«? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
54. У којој је драми Душан Ковачевић приказао политичку параноју бившег стаљинисте Илије Чворовића? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
55. Ко приповеда фра Петру о Ћамил ефендији у роману »Проклета авлија«? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
56. Како се зове аутор збирке приповедака »Рани јади«? _____	0 ☐ 1 ☐ бод
SRP IK-2 D-S028	
 02	

Српски језик

Књижевност и језик

3. Задаци допуњавања

У следећим задацима допуните задане реченице уписивањем садржаја који недостаје. Одговоре упишите **искључиво** на предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

57. У примеру **ланац – ланца** заступљена је гласовна промена

_____.

0

☐

1

☐

бод

58. Име и презиме писца који је први почео писати славеносрпским језиком гласи

_____.

0

☐

1

☐

бод

59. Глагол **радити** у првом лицу једнине футура I гласи

_____.

0

☐

1

☐

бод

60. Стилска фигура степеновања која се често јавља у народној поезији зове се

_____.

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S028

02

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S028

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S028

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S028

99

